

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 206/2023
05.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Мирољуба Томића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због продуженог кривичног дела проневера из члана 364. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. став 5. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене – адвоката Оливере Будаков, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К бр.118/19 од 17.03.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.575/22 од 27.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 05. априла 2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Оливере Будаков, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К бр.118/19 од 17.03.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.575/22 од 27.10.2022. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу ОДБАЦУЈЕ.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К бр.118/19 од 17.03.2022. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења продуженог кривичног дела проневера из члана 364. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. став 5. Кривичног законика, за које дело је осуђена на казну затвора у трајању од десет месеци. Истовремено је одређено да ће се ова казна извршити тако што ће је окривљена издржавати у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора, с тим да окривљена не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, те да уколико једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом, на основу члана 85. КЗ према окривљеној је изречена мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности – обављања дужности

одговорног лица у субјекту привредног пословања, у трајању од три године, рачунајући од дана правноснажности пресуде.

На основу члана 258. оштећеном ДОО „Манастир“ Ковиљ у целини је досуђен имовинскоправни захтев у укупном износу од 5.930.576,42 динара, а окривљена је обавезана да оштећеном у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде исплати досуђени износ, под претњом принудног извршења.

На основу члана 262. став 1. и 2. ЗКП и члана 264. став 4. ЗКП, окривљена је обавезана да оштећеном ДОО „Манастир“ Ковиљ, накнади трошкове кривичног поступка који се односе на награду и трошкове заступања пуномоћника оштећеног – адвоката Дејана Гвожђана, у износу који ће бити опредељен посебним решењем, након правноснажности пресуде, те да делимично накнади остале трошкове кривичног поступка у износу од 219.125,00 динара, који се односи на трошкове економско – финансијског вештачења, у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је ослобођена плаћања паушалног износа и преосталог дела трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.575/22 од 27.10.2022. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљене АА, пресуда Вишег суда у Новом Саду К бр.118/19 од 17.03.2022. године преиначена је само у погледу одлуке о правној квалификацији кривичног дела, тако што је Апелациони суд у Новом Саду кривичноправне радње окривљене, описане у изреци првостепене пресуде, због којих је оглашена кривом, правно квалификовао као кривично дело проневера из члана 364. став 3. у вези става 1. КЗ, док су жалба браниоца окривљене у престалом делу, као и жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА - адвокат Оливера Будаков, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде закона из члана 441. став 3. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, пред потпуно измењеним већем, или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљену ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против које је захтев за заштиту законитости поднет, те по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док у осталом делу – у односу на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, нема законом приписан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљене у захтеву за заштиту законитости наводи да су нижестепене пресуде засноване на доказу на коме се према одредбама ЗКП не могу заснивати – на налазу и мишљењу судског вештака економске струке Катарине Федош Немеш, који је према ставу браниоца „прибављен у грубој супротности са одредбама ЗКП“, јер је првостепени суд усвојио доказни предлог пуномоћника оштећеног да се одреди ново вештачење на околност повезаности предузећа ДОО „Пангас“, ДОО „Бемекс“ и ДОО „Словцхем“ са Манастиром Ковиљ, при чему није омогућио странкама и браниоцу да се о том предлогу претходно изјасне (члан 350. став 4. ЗКП). Према ставу браниоца, суд је одређивањем овог вештачења учинио повреде одредаба чланова 15. и 16. ЗКП „јер се докази изводе на предлог странака“, а њихових предлога у погледу вештачења није било, уз закључак да у ситуацији када није предложено вештачење ни од стране тужиоца, ни од стране браниоца, суд не може дати налог за извођење доказа.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене су, по оцени овога суда, неосновани.

Ово стога што је одредбом члана 15. став 4. ЗКП суду дата могућност, односно овлашћење, да изузетно сам одреди да се допунски докази изведу, уколико оцени су изведи докази противречни или нејасни и да је то неопходно да би се предмет доказивања свестрано распрвио, а што је у предметном кривичном поступку управо био случај. У конкретној ситуацији, првостепени суд је поступио по налогу Апелационог суда у Новом Саду, након укидања првостепене одлуке, како би се се разјасниле све спорне чињенице на околност повезаности предузећа ДОО „Пангас“, ДОО „Бемекс“ и ДОО „Словцхем“ са Манастиром Ковиљ, те је наредио ново економско вештачење, за које одредио вештака економске струке Катарину Федош Немеш. Овакво поступање првостепеног суда у свему је у складу са одредбом члана 15. став 4. ЗКП, те се на овом доказу – налазу и мишљењу судског вештака Катарине Федош Немеш може засновати пресуда. Стога су наводи браниоца окривљене, у делу у којем се истиче да су нижестепене пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, неосновани.

Исти захтев у преосталом делу, којим се указује на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, одбачен је јер нема законом прописан садржај.

Наиме, бранилац окривљене у уводу захтева истиче повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, због које је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљенима преко бранилаца. Међутим, у образложењу захтева, бранилац не наводи на који начин је у конкретном случају учињена ова повреда закона, већ с тим у вези истиче да је оштећени поставио имовинскоправни захтев на основу напред наведеног незаконитог доказа, а због чега је према ставу браниоца одлука о њему заснована на „плодовима затрованог дрвета“. Надаље у захтеву се указује и да побиијаном правноснажном пресудом није донета одлука о постављеном имовинскоправном захтеву ДОО „Пангас“ који је у поступку учествовао у својству оштећеног.

Како, дакле, бранилац не наводи конкретно која законска одредба је повређена приликом доношења одлуке о имовинскоправном захтеву, имајући у виду да је

Врховни касациони суд приликом одлучивања о захтеву заштити законитости везан разлозима из члана 485. став 1. у вези става 4. ЗКП, те делом и правцем побијања који су истакнути у захтеву, како је изричито прописано чланом 489. став 1. ЗКП, и није овлашћен да по службеној дужности тумачи и оцењује наводе захтева, то је предметни захтев у овом делу одбачен, јер нема законом прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен јер нема законом прописан садржај, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.